

REPUBLIKA E SHqipëRIE
MINISTRIA E ARSIMIT
SPORTIT DHE RINISË

AGJENCIA E SIGURIMIT TË CILËSISË SË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

**PROGRAMI I ZHVILLIMIT PROFESIONAL
PËR MARRJEN E SHKALLËVE TË KUALIFIKIMIT TË MËSUESVE
TË EDUKIMIT FIZIK
2020**

1. HYRJE

Aftësia e mësuesve për ta bërë arsimimin e nxënësve “preokupimin” kryesor të ditës, kërkon përkushtim, përgjegjshmëri dhe standardetë larta nëpunë dhe nësjellje. Mësuesitve projnëmendershmëridheintegritet, kanënjohuri të fortapërmbajtësore, përdorin dijet dhe aftësitë e tyre, por në të njëjtën kohë përditësojnë njohuritënëpërmjet vetëvlerësimeve të vazhdueshme, krijojnë marrëdhënie pozitive profesionale dhe punojnë me prindërit në interesin më të mirë të nxënësve të tyre.

Programi i zhvillimit profesional për efekt marrjen e kategorive të kualifikimit të mësuesve të lëndës së edukimit fizik, është hartuar nga grupi i punës, i ngritur nga Agjencia e Sigurimit të Cilësisë së Arsimit Parauniversitar (ASCAP) për t’u ardhur në ndihmë të gjithë mësuesve të lëndës së edukimit fizik në përgatitjen për testimin kombëtar për marrjen e kategorive të kualifikimit si dhe të gjitha Drejtorive Rajonale të Arsimit Parauniversitar dhe Zyrave Vendore të Arsimit Parauniversitar e për të organizuar zhvillimin profesional për të gjithë mësuesit që do të hyjnë në këtë proces.

Programi është hartuar në përgjigje të kërkesave që MASR-js ka vendosur për mësuesit që kualifikohen. Programi është hartuar duke mbajtur parasysh sefushat kryesorenë të cilat testohen njohuritë dhe aftësitë e mësuesve janë:

- dokumentet zyrtare¹ të cilat kanë të bëjnë me veprimtarinë e mësimdhënie – nxënies;
- programet lëndore të edukimit fizik, sporte dhe shëndet;

¹Dokumentet ligjore, urdhëresat dhe udhëzimet e MASR-së që zbatohen në shkollë duke u përqendruar në ato të viteve të fundit.

- aspekte të pedagogjisë, metodologjisë në mësimdhënie-nxëniedhe përdorimit të TIK-ut në procesin mësimdhënie – nxënie të lëndës edukim fizik, sporte dhe shëndet;
- aspekte të etikës dhe të komunikimit;
- aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe;
- përmbajtjen shkencore të edukimit fizik, sporteve dhe shëndetit sipas programeve lëndore të edukimit fizik, sporte dhe shëndet.

2. QËLLIMI I PROGRAMIT

Qëllimi i hartimit të programit të zhvillimit profesional të mësuesve për efekt kualifikimi është:

- të ofrojënjë program orientues për t'u ardhur në ndihmë të gjithë mësuesve të lëndës së edukimit fizik, sporte dhe shëndet në arsimin parauniversitar për të realizuar veprimtaritë kualifikuese dhe trajnuese, si dhe DRAP-eve, ZVAP-ve, për të organizuar zhvillimin profesional të mësuesve. Në këtë aspekt, programi mund të plotësohet nga DRAP-et, ZVAP-të, përkatëse, sipas kushteve dhe mundësive konkrete;
- të ofrojënjë program tëdetyruar për mësuesit që këtë vit do të marrin kategoritë e kualifikimit, në mënyrë që ata të realizojnë një përgatitje për të përballuar me sukses kërkesat që ka testimi kombëtar.

Programi synon që mësuesi:

- tënjohë dhe të zbatojëlegjislicionin arsimor e në mënyrë të veçantë të risive më të fundit të reformës arsimore;
- tëzotërojëkompetencat profesionale të kuadrit mësimdhënës, për të ndikuar drejtpërdrejt në efektivitetin e procesit mësimor, për një mësimdhënie të suksesshme;
- tëdemonstrojëaftësitë në fushën pedagogjike për përzgjedhjen e modeleve për organizimin e klasës, për shtjellimin e koncepteve, për nxitjen e diskutimeve, për përdorimin e teknikave të vlerësimit të nxënësve etj.;
- të tregojë përgjegjshmëri në njohjen e koncepteve bazë dhe ligjësive shkencore të lëndës, si dhe të zbatimit të tyre në praktikë, në përputhje me specifikat e moshës së nxënësve dhe të klasës ku japin mësim;
- të demonstrojëzbatimin e rregullave të etikës dhe komunikimit në punën e tyre në shkollë;
- të zotërojë zbatimine rregullave drejtshkrimorë të gjuhës shqipe gjatë procesit të mësimdhënie - nxënies;

- të përdorë aftësitë eteknologjisë sëinformacionit dhe komunikimit, si një nga risitë më të fundit në mësimdhënien bashkëkohore.

3. PËRMBAJTJA E PROGRAMIT

Programi është strukturuar sipas fushave kryesore të zhvillimit profesional, të përmendura më sipër. Për të qenë lehtësisht i përdorshëm, programi është paraqitur sipas një formati të caktuar. Për secilën fushëpërcaktohen:

- kompetencat profesionale, si dhe rezultatet e pritshme për realizimin e këtyre kompetencave;
- literatura përkatëse rekomanduese në funksion të përvetësimit të kompetencavetë fushës.

Përshkallëzimi i njohurive dhe aftësive profesionale, të cilat lidhen me kompetencat e secilës fushë të testimit, do ta ndihmojnë mësuesinqë të identifikojë çështjet në të cilat duhet të përqëndrohet.

FUSHA “DOKUMENTACIONI ZYRTAR SHKOLLOR”	
Kompetenca “Zbatimi me përgjegjshmëri i kërkesave të legjislacionit dhe të dokumentacionit shkollor”	Literatura e rekomanduar
<p>Rezultatet e pritshme</p> <p><i>Mësuesi i edukimit fizik, sporte dhe shëndet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zotëron ligjin për sistemin arsimor parauniversitar dhe dispozitat normative të këtij sistemi; • zbaton legjislacionin, udhëzimet dhe rregulloret për hartimin dhe zbatimin e kurrikulës shkollore; • zbaton legjislacionin, udhëzimet dhe rregulloret për personelin e shkollës; • demonstroi zbatimin konkret të udhëzimeve të MASR-së; • zbaton etikën profesionale të mësuesit; • respekton të drejtat dhe liritë e nxënësit; • respekton detyrat, të drejtat dhe liritë e mësuesit; 	<ul style="list-style-type: none"> • Ligji nr. 69/2012 “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. • Udhëzimi nr.18, datë 20.08.2019 “Për vitin shkollor 2019-2020 në sistemin arsimor parauniversitar”. • Udhëzimi nr. 30, datë 12.09.2018 “Për numrin e nxënësve për klasë dhe normat e punës mësimore në institucionet e arsimit parauniversitar”. • Udhëzimi nr. 1, datë 20.01.2017 “Për funksionimin e sistemit të zhvillimit të vazhdueshëm profesional të punonjësve arsimorë”. • Udhëzimi nr. 2, datë 12.02.2015. “Për

<ul style="list-style-type: none"> • zbaton rregulloret dhe udhëzimet për zhvillimin profesional të mësuesit. 	<p>kriteret dhe procedurat e kualifikimit të mësuesve”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udhëzimi nr. 34, datë 11.09.2015 “Për vlerësimin e nxënësve për kurrikulën me kompetenca, në arsimin bazë”. • Udhëzimi nr. 14, datë 28.07.2016 “Për vlerësimin e nxënësve në arsimin e mesëm të lartë”. • Urdhri Nr.6, datë 10.01.2018 për zbatimin e nismës “Tri lëndë në gjashtë orë”.
--	--

FUSHA: PROGRAME LËNDORE

<p style="text-align: center;">Kompetenca</p> <p style="text-align: center;">“Zbatimi në mënyrë efektive i programeve të edukimit fizik në shkollë”</p>	<p style="text-align: center;">Literatura e rekomanduar</p>
<p>Rezultatet e pritshme</p> <p><i>Mësuesi i edukimit fizik, sporte dhe shëndet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zbaton programin duke respektuar të gjitha kërkesat dhe rubrikat e tij; • përshtat programin lëndor në përputhje me veçoritë e mjedisit në të cilin jep mësim; • përdor me efikasitet, në dobi të prirjeve bashkëkohore, fleksibilitetin dhe zbatimin e programit; • gjen ose harton materiale plotësuese kurrikulare që ndihmojnë në përvetësimin e koncepteve dhe aftësive të parashikuara në program; • gjen ose harton materiale plotësuese kurrikulare që pasurojnë formimin e nxënësve dhe nxisin mendimin e pavarur dhe kritik të tyre; • harton rezultatet të nxëni për tema mësimore ose grup temash, tematikash, në përputhje me 	<ul style="list-style-type: none"> • Korniza kurrikulare, 2014. • Kurrikula bërthamë AMU, klasat VI-IX, 2014. • Kurrikula bërthamë AML, klasat X-XII, 2016. • Programet me kurrikulën e bazuar në kompetenca, klasat VI-IX dhe klasa X-XII. • Udhëzues për zbatimin e programeve lëndore të edukimit fizik dhe sporteve.

<p>rezultatet e të nxënit të programit;</p> <ul style="list-style-type: none">• kategorizon rezultatet e të nxënit të programit sipas niveleve të arritjes së të nxënit;• harton rezultate të nxëni specifike që u përgjigjen niveleve të ndryshme të nxënësve;• tregon koherencën vertikale të kurrikulës (vazhdimësia dhe përshtatshmëria e programeve të edukimit fizik);• shpjegon lidhjen program mësimor - tekst nxënësi;• për zgjedh mjetet mësimore të nevojshme për të realizuar përmbushjen e programit;• siguron informacion që demonstroi lidhjen e edukimit fizik, sporteve dhe shëndetit shkencat e tjera dhe me jetën reale.	
--	--

**FUSHA: ASPEKTE TË PEDAGOGJISË, METODOLOGJISË DHE PËRDORIMIT TË TIK-
UT NË MËSIMDHËNIE-NXËNIE**

<p style="text-align: center;">Kompetenca I</p> <p style="text-align: center;">“Zotërimi i njohurive pedagogjike specifike të nevojshme dhe të mjaftueshme për mësimdhënien e edukimit fizik, sporteve dhe shëndet ”</p>	<p style="text-align: center;">Literatura e rekomanduar</p>
<p>Rezultatet e pritshme</p> <p><i>Mësuesi i edukimit fizik, sporte dhe shëndet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • demonstroi përkushtim, motivim dhe përgjegjësi gjatë punës së tij; • përshtat punën e tij me zhvillimin fizik, social, emocional dhe konjitiv të nxënësve; • demonstroi respekt, besim dhe objektivitet me nxënësit; • identifikoi nxënësit me nevojë të veçanta (nxënësit me aftësi të kufizuara dhe nxënësit e talentuar); • planifikoi punën afatshkurtër dhe afatgjatë me nxënësit me nevojë të veçanta; • edukoi të nxënësit dëshirën për t'u marrë me sport dhe aktivitete të ndryshme sportive; • organizoi mësimdhënien duke siguruar gjithëpërfshirjen e nxënësve në mbështetje të interesave individuale të tyre; • motivoi nxënësit, duke e konsideruar motivimin një çelës të progresit të tyre; • krijoi klimë të përshtatshme, motivuese dhe të kënaqshme për nxënësit; • punoi me prindërit për përmirësimin e progresit të nxënësit. • krijoi klimë të përshtatshme, motivuese dhe të kënaqshme për nxënësit; • vlerësoi me objektivitet arritjet dhe rezultatet e 	<ul style="list-style-type: none"> • Korniza e vlerësimit të nxënësit, MAS, 23.07.2015. • Udhëzuesi i zhvillimit të kurrikulës në arsimin e mesëm të ulët, 2017 • Udhëzuesi i zhvillimit të kurrikulës në gjimnaz 2016. • Udhëzues për kurrikulën me zgjedhje në gjimnaz, ASCAP 2018. • Literaturë që ka në fokus aspekte pedagogjike të punës së mësuesit me nxënësit e tij.

nxënësve në fusha të ndryshme të sportit.	
<p style="text-align: center;">Kompetenca II</p> <p style="text-align: center;">“Përdorimi i metodave dhe strategjive efektive në mësimdhënien e edukimit fizik, sportedhe shëndet ”</p>	<p style="text-align: center;">Literatura e rekomanduar</p>
<p>Rezultatet e pritshme</p> <p><i>Mësuesi i edukimit fizik, sporte dhe shëndet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • përzgjedh metodat dhe teknikat e përshtatshme për arritjen e një rezultati të caktuar; • përzgjedh metodat dhe teknikat e përshtatshme për arritjen e rezultateve të të nxënësve përmes krijimit të një situatë të nxënësve; • përdor metoda e teknika që nxënësit dëshirojnë të nxënësit për t'u marrë me sport; • planifikon një orë mësimore duke u bazuar në hapat e metodologjisë së lojës (volejbol, basketbol, futboll, hendboll etj.); • përdor metoda e teknika që nxënësit zhvillojnë fizik të nxënësit; • përdor metoda e teknika që sigurojnë pjesëmarrje dhe gjithëpërfshirjen në orën e edukimit fizik; • demonstroi teknika të ndryshme për vlerësimin e nxënësit; • shpjegon parimet e hartimit të një testi përmbledhës. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udhëzuesi i zhvillimit të kurrikulës në arsimin e mesëm të ulët, 2017 • Udhëzuesi i zhvillimit të kurrikulës në gjimnaz, 2016. • Nivelet e arritjes (arsimi bazë dhe arsimi i mesëm), ASCAP 2016. • Udhëzues për kurrikulën me zgjedhje në gjimnaz, ASCAP 2018 • Vlerësimi i nxënësit në arsimin e mesëm të ulët dhe në arsimin e mesëm të lartë. (<i>Material shpjegues në ndihmë të shkollave</i>), Shtator 2019. • Udhëzuesi për zhvillimin e lëndës së edukimit fizik, sporte dhe shëndet në arsimin e mesëm të ulët, dhjetor 2018. • Udhëzuesi për zhvillimin e lëndës së edukimit fizik, sporte dhe shëndet në arsimin e mesëm të lartë, dhjetor 2018. • Modele detryra përmbledhëse dhe testesh për arsimin parauniversitar (Teste të hartuara nga mësuesit), Lënda: edukimit fizik, sporte dhe shëndet
<p style="text-align: center;">Kompetenca III</p> <p style="text-align: center;">“Përdorimi i teknologjinë së informacionit dhe të komunikimit për të rritur cilësinë e mësimdhënies dhe</p>	<p style="text-align: center;">Literatura e rekomanduar</p>

nxënies në edukimin fizik, sporte dhe shëndet”	
<p>Rezultatet e pritshme</p> <p><i>Mësuesi i edukimit fizik, sporte dhe shëndet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • realizon në bashkëpunim me nxënësin prezantime të evenimenteve sportive kombëtare e ndërkombëtare dhe zhvillimin e kampionateve të lojrave sportive dhe lojrave olimpike; • gjen dhe përdor materiale nga website për të pasuruar dhe perfeksionuar mësimdhënie-nxënien në edukim fizik; • përfshin nxënësit në projekte kurrikulare të lëndës së <i>edukimit fizik</i> apo në projekte kurrikulare të integruara për fushën e arteve, të cilat ndërthuren me kërkime, gjetje dhe përdorime materiale nga ëbsite. 	<ul style="list-style-type: none"> • Literaturë që ka në fokus përdorimin e programeve kompjuterike.

FUSHA: ASPEKTE TË ETIKËS DHE TË KOMUNIKIMIT	
Kompetenca	Literatura
<p>“Zbatimi i rregullave të etikës dhe komunikimit si elemente të domosdoshme në të gjithë punën e mësuesit”</p>	
<p>Rezultatet e pritshme</p> <p><i>Mësuesi i lëndës së edukimit fizik, sporte dhe shëndet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • njeh rregullat e etikës dhe të sjelljes që duhen respektuar në marrëdhënie me drejtuesit e institucionit arsimor, stafin pedagogjik, nxënësit, prindërit dhe komunitetin; • sillet në përputhje me rregullat e etikës dhe të sjelljes në marrëdhënie me drejtuesit, stafin pedagogjik, nxënësit, prindërit dhe komunitetin gjatë punës së tij brenda dhe jashtë institucionit arsimor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kodi i Etikës së mësuesve në arsimin parauniversitar. • Draft-Standardet profesionale të mësuesit në arsimin parauniversitar, IZHA 2016 (sot ASCAP) 2016.

FUSHA: ASPEKTE TË DREJTSHKRIMIT TË GJUHËS SHQIPE

<p align="center">Kompetenca</p> <p align="center">“Zbatimi i rregullave të drejtshkrimit të gjuhës shqipe”</p>	<p align="center">Literatura</p>
<p>Rezultatet e pritshme:</p> <p><i>Mësuesi i edukimit fizik, sporte dhe shëndet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • njeh rregullat e drejtshkrimit të standardit të gjuhës shqipe; • demonstroi zbatimin e rregullave të drejtshkrimit gjatë veprimtarive në institucionin arsimor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Drejtshkrimi i gjuhës shqipe.

FUSHA: PËRMBAJTJA SHKENCORE E LËNDËS

<p align="center">Kompetenca</p> <p align="center">“Respektimi i rigorozitetit shkencor në mësimdhënien e lëndës së edukimit fizik, sporte dhe shëndet”</p>	<p align="center">Literatura e rekomanduar</p>
<p>Rezultatet e pritshme</p> <p><i>Mësuesi i edukimit fizik, sporte dhe shëndet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • shpjegon vlerat fizike konjiktive dhe afektive të veprimtarisë lëvizore dhe sportive; • shpjegon parimet shkencore të të ushtruarit me aktivitet lëvizor dhe sportiv; • argumenton kuptimin dhe shëndetin fizik e funksional (funksionet e aparatit respirator dhe kardiovaskular); • shpjegon me saktësi zhvillimin e fleksibilitetit, forcës muskulare, zhvillimin e aftësive koordinative; • përshkruan zhvillimin dhe ndryshimet fizike e trupore të nxënësve, nga njëri vit në tjetrin; • përshkruan teknikat dhe rregullat e organizimit të lojërave sportive (volejbol, basketboll, futboll); • ofron këshilla profesionale për nxënësit që ushtrohen në mënyrë të pavarur me aktivitet sportiv; • shpjegon mirë faktorët e zhvillimit të përgatitjes së 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekste dhe materiale të tjera burimore që mbulojnë përmbajtjen e lëndës. • Metodika e edukimit fizik. • Didaktika e edukimit fizik • Programe lëndore AMU, AML

përgjithshme fizike (atletikë, gjimnastikë, fitnes);

- mbledh informacion të saktë e bindës për nxënësit që duan të merren me aktivitete të ndryshme jashtë shkollës.